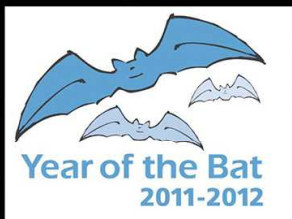

KAMPÁNY

A DENEVÉREKÉRT

Éljünk együtt!

Miért csatlakozott az Állatkertek és Akváriumok Világszövetsége (WAZA)?

Az alig ismert denevérekről legtöbbször csupán jogtalan félelmeiket tudják elmondani. Sokan nem is sejtik, hogy e különleges emlősök számtalan „öko-szolgáltatással” járulnak hozzá bolygónk működéséhez.

Például:

- beporzás
- magvak terjesztése
- rovarok számának szabályozása minden élőhelyen

Európában

Több mint ezer fajuk él bolygónkon, a 1,5 grammostól a 1,5 kilogrammosig. Vannak gyümölcsöt, nektárt, virágpórt, halat, békát, kismellőst és vért fogyasztók is, de többségük - sőt az európai fajok kizárólag - rovarévrők. Nálunk téli álmra kényszerülnek (október-április), ami anyagcseréjük lelassulásával jár, egy védett helyen meghúzódva. Hazánkban barlangokban és bányavágatokban, erdők faodvaiban vagy kéregrepedéseiben, ill. lakott területek panelréseiben vagy padlástereiben fordulnak elő.

Veszélyeztető tényezők

- Élőhelycsökkenés
- Rovarirtó szerek
- Telelő- és költőhelyek hiánya
- Épületfelújítások
- Új, gyorsan pusztító betegségek
- Emberi zavarás:
  - téli álm, ébredés
  - mesterséges frekvenciák
  - Előítéletek!

Echolakáció

Tájékozódás a tárgyakról visszaverődő ultrahanggal:

Hanglokátor (denevér)

Visszaverődő ultrahangok

- az ultrahangok a gégefőben képződnek
- a frekvenciát izmok szabályozzák
- a hang kibocsátása orron vagy szájon át történik
- másodpercenként akár 200 hangimpluzust is leadhat

Ébredés a téli álból

- (1) először a légzésszám és a szívfrekvencia fokozódik
- (2) a gyorsabb véráramlás eléri a hátoldalon található barna zsírszövetet, ami hőtermelésre specializálódott szövet
- (3) a hő a véráramlással eljut az izmokhoz, ahol finom remegés indul meg, ez tovább emeli a testhőmérsékletet
- (4) a teljes ébredés kb. 30-70 percet vesz igénybe

Mit tehetünk mi?

- Megoldás lakókörnyezetünk rovarirtására.
- Élőhelyek megóvása (odvas fák, sziklarepedések).
- Élőhelyek pótlása (mesterséges odúkkal)
- Nem látogatjuk a barlangokat!
- Épületfelújítás természetvédők együttműködésével!
- Lakásba berrepülő vagy sérült egyedek esetén tudjuk, mi a teendő!

Tévhit

lerombolása:

- Nem vérszívóak! (csak néhány amerikai faj fogyaszt állati vért)
- Nem harapnak! (védekezés esetén előfordulhat)
- Nem akadnak hajba! (kintűnően tájékozódnak)
- Nem mind veszett! (a legtöbb emlős állat közt lehet olyan, aki terjesztheti)

Ha kézbe kell vennünk egy vadon élő állatot, minden esetben kesztyűvel vagy ronggyal tegyük!

Fotók: Berényi Zsombor • Estók, Péter

Repülés

Az emlősök közt egyedülálló, mert valódi repülésre képes.

Ujjak csontjai megnyúltak

Tűhegyes rovarévrő fogazat

Nagy fülek az ultrahangok érzékeléséhez

Vállöv csontjai nagyok, a felkar- és a mellcsonton az erős izmok tapadását tarajok és gumók segítik

Repülőhártya - benne idegek, erek, izmok, felületén érzékszőrök.

A hüvelykujj karma a kapaszkodást segíti

Függeszekedésnél az inak teher alatt zárják a karmokat

Csontozata vékony és könnyű, a repüléshez alkalmas!

Másodpercenként 9-15 szárnycapással, 10-50 km/h sebességgel repül

